LCRM – Legal Resources Centre from Moldova

CtEDO: Judec?torii trebuie s? verifice minu?ios argumentul cu privire la provocarea în comiterea de infrac?iuni

paik · Tuesday, March 15th, 2016

În hot?rârea *Morari c. Moldovei*, *din* 8 martie 2016, reclamantul a fost condamnat pentru confec?ionarea ?i vânzarea unui act de identitate fals (pa?aport românesc). CtEDO a constatat c? reclamantul a fost, de fapt, provocat de agen?ii statului, contrar art. 6 § 1 CEDO. În aceast? hot?râre CtEDO a detaliat modul în care judec?torii trebuie s? examineze argumentele cu privire la provocarea unei infrac?iuni.

În fapt

În ianuarie 2008, poli?ia din or. B?l?i, a plasat un anun?, într-un ziar, cu textul „Ajutor în ob?inerea pa?aportului român-bulgar", urmat de un num?r de telefon. Anun?ul urm?rea scopul de a captura un grup criminal specializat în falsificarea documentelor oficiale. Reclamantul dorea s? ob?in? un pa?aport str?in ?i a în?eles anun?ul ca pe o ofert? de asisten?? pentru aceasta. El a telefonat la num?rul de telefon din anun?, la care a r?spuns E., un ofi?er sub acoperire. El a în?eles de la E. c? ?i acesta dorea s?-?i fac? pa?aport. Cei doi s-au în?eles s? ia leg?tura dac? vor g?si o modalitate mai u?oar? de ob?inere a pa?aportului românesc. Ulterior, un prieten al reclamantului l-a recomandat pe Z., care putea facilita ob?inerea pa?aportului românesc. Fiind sunat mai târziu de E., reclamantul i-a comunicat despre Z ?i i-a propus lui E. s?-l contacteze direct. E, îns?, a refuzat pe motiv c? nu are bani ?i i-a recomandat o alt? persoan?, T., un alt ofi?er sub acoperire, care avea nevoie de pa?aport românesc. E. i-a propus reclamantului ca acesta s? fie intermediarul între Z. ?i T. contra unei sume de bani.

În ziua în care reclamantul a transmis pa?aportul lui T., primul a fost re?inut. La 17 decembrie 2008, Judec?toria B?l?i, l-a g?sit vinovat pe reclamant de participarea la falsificarea ?i vânzarea unui pa?aport românesc ?i i-a aplicat o amend? de EUR 200. Instan?ele superioare au men?inut sentin?a ?i au respins argumentele reclamantului cu privire la faptul c? acesta a fost provocat. Judec?torii au refuzat s? audieze agen?ii sub acoperire în instan?? ?i ?i-au rezumat pozi?ia prin faptul c? reclamantul primul a sunat la anun?ul din ziar.

În drept

Reclamantul a pretins c? a fost provocat s? comit? infrac?iunea de c?tre agen?ii statului, contrar art. 6 § 1 CEDO. CtEDO a subliniat c? admiterea de c?tre instan?ele de judecat? unor probe (de ex.

probe ob?inute în urma maltrat?rii sau a provoc?rii de c?tre poli?ie) poate duce la un proces inechitabil. În acest sens conteaz? considerentele din care s-a decis ini?ierea m?surii speciale, comportamentul agen?ilor statului, precum ?i modul de examinare a cauzei în judecat?.

CtEDO a reiterat c? incitarea la comiterea unei infrac?iuni are loc atunci când agen?ii statului nu au un comportament pasiv, ci incit? la comiterea unei infrac?iuni o persoan? care altfel nu ar fi comis-o. Potrivit CtEDO, nu reprezint? un comportament pasiv: **(1) preluarea ini?iativei de a contacta reclamantul, (2) propunerea repetat? în pofida refuzului ini?ial, (3) încurajarea insistent?, (4) promisiunea unui câ?tig financiar de genul m?ririi pre?ului peste media de pe pia??, (5) sau apelarea la compasiunea reclamantului**.

În cauza Ramanauskas c. Lituaniei, CtEDO a stabilit c?, atunci când inculpatul invoc? faptul c? a fost provocat s? comit? o infrac?iune, instan?a de judecat? este obligat? s? examineze minu?ios proba ob?inut? astfel, or, potrivit art. 6 § 1 CEDO, orice prob? ob?inut? ca rezultat al provoc?rii urmeaz? a fi exclus? din dosar. În cazul unei alega?ii rezonabile de provocare, sarcina prob?rii faptului c? provocarea nu a avut loc, cade pe umerii autorit??ilor. Potrivit CtEDO, examinarea judiciar? trebuie s? includ?: **(1) motivele care au determinat opera?iunea sub acoperire, (2) gradul de implicare al poli?iei în comiterea infrac?iunii, (3) ?i natura oric?rei incit?ri sau presiuni exercitate asupra reclamantului**.

În cauza *Morari*, CtEDO a constatat c? reclamantul a fost contactat în repetate rânduri de agentul sub acoperire. Atunci când dl. Morari a propus agentului sub acoperire s? îl contacteze direct pe Z, primul a refuzat ?i dlui Morari i-a fost promis un câ?tig b?nesc pentru a intermedia confec?ionarea pa?aportului pentru T. În acela?i timp, din materialele dosarului nu rezulta c? infrac?iunea ar fi avut loc f?r? interven?ia autorit??ilor (acestea nu dispuneau de informa?ii c? reclamantul a fost anterior implicat în producerea sau vânzarea documentelor false). CtEDO a men?ionat c? aceste fapte erau suficiente pentru a constata violarea art. 6 § 1 CEDO. Totu?i ea a analizat ?i cum instan?ele de judecat? au examinat argumentul dlui Morari cu privire la provocare. CtEDO a indicat c? prima instan?? a ignorat acest argument, iar instan?ele superioare s-au limitat la constatarea faptului c? reclamantul a fost primul care a sunat la telefonul din anun?.

De asemenea, instan?ele au refuzat s? audieze agen?ii sub acoperire, de?i, în opinia CtEDO, acest lucru era crucial în circumstan?ele cauzei date. Spre deosebire de alte opera?iuni speciale, în acest caz reclamantul i-a v?zut în fa?? pe ambii agen?i sub acoperire. În caz c? identitate lor nu era adev?rat?, ei puteau fi audia?i sub aceea?i identitate, f?r? a divulga numele lor adev?rat. CtEDO a subliniat c? art. 6 CEDO cere audierea agen?ilor sub acoperire cu privire la circumstan?ele provoc?rii, iar ap?rarea trebuie s? aib? dreptul s? le pun? întreb?ri. Ca excep?ie, audierea ar putea s? nu aib? loc, îns? pentru aceasta urmeaz? a fi aduse motive detaliate.

În fa?a CtEDO reclamantul a fost reprezentat de Vladislav GRIBINCEA ?i Nadejda HRIPTIEVSCHI, avoca?i în Chi?in?u.

This entry was posted on Tuesday, March 15th, 2016 at 1:34 pm and is filed under News
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.